

Pestprotocol

Inhoud

Inleiding	Pag 02
Begripsvorming	Pag 03
Structuur van het pestprotocol	Pag 04
Praktische uitwerking van het pestprotocol	Pag 05
Bijlagen	
5.1 Bijlage: Begeleiding van kinderen.....	Pag 09
5.2 Bijlage: Adviezen aan ouders.....	Pag 10
5.3 Bijlage: Stroomschema pestprotocol	Pag 11
5.4 Bijlage 4: Plan van aanpak	Pag 12
5.5 Bijlage: Pestvragenlijst.....	Pag 14
5.6 Bijlage: Pestformulier.....	Pag 16
5.7 Bijlage: Brief aan ouders.....	Pag 17
Literatuur en verwijzingen	Pag 18

1. Inleiding

De meeste basisschoolleerlingen, ruim zestig procent, worden wel eens gepest. Een enkel keertje gepest worden, daar is overheen te komen. Onderzoek heeft echter uitgewezen dat 8% van de basisschoolleerlingen minstens één keer per week gepest worden. Dit zijn er minimaal twee per klas. Pesten gebeurt vooral op school. Bijna de helft van de gepeste kinderen vertelt het aan de leerkracht. Volgens de leerlingen grijpen de leerkrachten lang niet altijd in als er gepest wordt. De meeste kinderen vinden het vervelend om te merken dat andere kinderen worden gepest. Veertig procent van de kinderen probeert te helpen als een ander kind wordt gepest. Ongeveer even veel kinderen vinden dat ze eigenlijk iets zouden moeten doen, maar doen uiteindelijk toch niets. Veel kinderen vertellen thuis niet dat ze gepest worden.

Ook op onze school wordt gepest. Dit is een feit wat onder ogen gezien moet worden. Met dit pestprotocol geven wij aan dat het pesten niet wordt toegestaan en dat wij de problematiek actief aanpakken.

Dit protocol wordt jaarlijks in oktober geëvalueerd, op bruikbaarheid en op de ervaringen in het jaar daaraan voorafgaande. De resultaten van deze evaluatie worden besproken in de MR. Minimaal drie keer per jaar is het thema sociale veiligheid onderwerp van gesprek in de Teamvergadering.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ
لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

“O mensen! Wij hebben jullie uit man en vrouw geschapen. Wij hebben jullie verdeeld in volkeren en stammen om elkaar te leren kennen. Bij Allah is de beste onder jullie wie het vroomste is. Allah is al wetend en op de hoogte van alles.” 1

Op een dag zat de Profeet Mohammed (vzzmh) met een van zijn metgezellen, toen er een man voorbij liep. De metgezel zei tegen Profeet Mohammed (vzzmh): “Weet je, ik houd van deze man omwille van Allah.”, en dus vroeg de Boodschapper van Allah hem: “Heb je dit aan hem verteld?” De metgezel antwoorde: “Nee.” Profeet Mohammed zei: “Ga snel en vertel het hem! Wanneer een man van zijn broeder houdt (omwille van Allah) laat hem vertellen dat hij van hem houdt.

2. Begripsvorming

Pesten

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door één of meerdere individuen op een persoon, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. Deze mag niet voor zichzelf opkomen noch zich verweren. Doet hij dit wel, kan dit voor de pester(-s) een reden zijn hem nog harder aan te pakken.

Plagen

Bij plagen is er sprake van incidenten. Een persoon zegt iets, een ander zegt iets terug en meestal is het dan afgelopen. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden. De machtsverhouding is gelijk. Plager(-s) en geplaagde(-n) hebben een gelijke of bijna gelijke macht. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat om zich te verweren.

Naar aanleiding van de beschreven definities mag gesteld worden dat plagen (met in acht neming van fatsoensregels) kan, het is een deel van het sociale proces dat kinderen doormaken. Pesten daarentegen is ongewild gedrag. Het is niet toegestaan. Voorbeelden van pesten kunnen zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen,
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot,
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven,
- briefjes doorgeven,
- beledigen,
- opmerkingen maken over kleding,
- isoleren,
- buiten school opwachten,
- op weg naar huis achterna rijden,
- naar het huis van het slachtoffer gaan,
- bezittingen afpakken,
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer,
- fysiek geweld,
- schelden of bedreigen via MSN, facebook of andere vormen van sociale media

Het moet wel duidelijk zijn dat pesten een probleem is dat een oorzaak heeft. Ergens ligt de basis van het probleem. Deze oorzaak moet boven tafel komen, pas daarna kan er effectief gewerkt worden. Mogelijke oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt
- Onduidelijke afspraken binnen het groepsverband in de klas
- Gedoogbeleid binnen de school

3. Structuur van het pestprotocol

Als achtergrond van dit protocol zal Bedir de eigen visie op opvoeden en sociaal gedrag blijvend toetsen op de dagelijkse praktijk en verder ontwikkelen. De visie en het protocol dienen in samenhang met elkaar gebruikt te worden.

Het protocol is bedoeld als praktische handleiding voor de school.

Uiteraard dient dit protocol niet in iedere situatie strikt gevolgd te worden. Het fungeert als leidraad om te handelen, met de nadrukkelijke ruimte in situaties af te wijken en een eigen invulling te geven. Uitgangspunt blijft dat er uitgegaan wordt van het optimaliseren van een sociaal veilige situatie voor kinderen en medewerkers.

Wanneer er zich een pestprobleem voordoet dan:

- licht de leerkracht, de vertrouwenspersoon, de gedragsspecialist, de directie en het team in,
- wordt door de leerkracht in samenspraak met de gedragsspecialist vastgesteld wat de aard en de ernst van het pestprobleem is.

Er zijn verschillende manieren (of mogelijke combinaties daarvan) waarop vervolgens gereageerd kan worden:

- de ouders van de pester en de gepeste worden ingelicht.
- alle ouders worden ingelicht.
- er vinden gesprekken plaats met (een deel van) de kinderen in de klas.

We verdelen het handelingsproces in 6 fasen:

1. voorkomen
2. onderzoeken en informeren
3. gesprekken met betrokkenen en evt. derden
4. maken van een plan van aanpak
5. uitwerken van het plan van aanpak (+ evaluatiemoment als voorbereiding op fase 6 of terug naar fase 3)
6. afronden en nazorg plegen.

N.B. Tijdens alle fasen blijft het informeren van de verschillende betrokkenen noodzakelijk! Dit informeren hoeft niet altijd door de leerkracht te gebeuren maar kan op basis van afspraken ook neergelegd worden bij de gedragsspecialist, de IB-er, de directie of derden. E.e.a. wordt vastgelegd in het plan van aanpak.

4. Praktische uitwerking van het pestprotocol

Fase 1: pestprobleem voorkomen.

Allereerst eraan werken om een pestprobleem te voorkomen. Nodig daarvoor is op de hoogte te zijn van wat er zich onder de kinderen afspeelt. Dat doen we op twee manieren.

1. Regelmatig zijn er kringgesprekken met de kinderen en lessen in sociaal wenselijk gedrag. Als leidraad daarvoor wordt de regel gebruikt: **“Wij storen elkaar niet!”** Daarnaast blijven ook de individuele klassenregels gelden. Waar nodig wordt er gebruik gemaakt van de literatuur die beschreven staat in deel 6.
2. Ten minste 1x per jaar wordt er op een kennismakingsgesprek expliciet aandacht besteed aan de vraag op welke wijze de kinderen de klas ervaren. Vaak vertellen kinderen hun beleving eerder aan de ouders dan dat zij er op school mee in de openbaarheid komen.
3. Toerusten van leerkrachten, het team, om pestgedrag te herkennen en toerusten van leerkrachten om kinderen te ondersteunen om vanuit een positieve basis met elkaar om te gaan. (kanjertraining, rots en water, weerbaarheidstrainingen, etc.)
4. 1 keer per jaar wordt er minimaal binnen twee groepen een klassenbezoek gebracht gericht op sociale omgang, het pestprotocol en het pesten is onderwerp van gesprek tijdens de nabespreking van het klassenbezoek. De gedragsspecialist en 1 vertrouwenspersoon zijn aanwezig bij de nabespreking.

Fase 2: Onderzoeken en informeren.

Er is een melding gemaakt van een pestsituatie, deze kan van verschillende kanten komen: ouders, leerlingen en leerkrachten. Een melding dient te allen tijde serieus genomen te worden! In de eerste plaats dient onderzocht te worden of het werkelijk gaat om een pestprobleem.

Er vinden gesprekken plaats door de leerkracht met de betrokken leerling(-en) en/of de ouders en eventueel andere leerkrachten. Eventueel kan ook een kringgesprek plaatsvinden in de betrokken klas. De vertrouwenspersoon wordt op de hoogte gebracht van het vermoeden van pesten.

Wanneer de conclusie is dat er sprake is van een pestprobleem informeert de betrokken leerkracht, de vertrouwenspersoon, de gedragsspecialist, de directie en het team.

De vertrouwenspersonen en de gedragsspecialist, informeren zich door kennis te nemen van de feiten en ondersteunen de groepsleerkracht bij de voortgang. In het verdere verloop van de afhandeling van het pestprobleem blijft de groepsleerkracht vertrouwenspersonen, de directie en het team telkens op de hoogte houden van het verloop.

Het plan van aanpak wordt ter kennisgeving ingebracht in de eerstvolgende teamvergadering. Binnen de teamvergadering kan een advies uitgebracht worden aan de leerkracht met betrekking tot het plan van aanpak.

Fase 3: Gesprekken met betrokkenen en evt. derden.

In deze fase doet de leerkracht onderzoek bij betrokkenen waarbij zo mogelijk alle elementen van het pestprobleem aan de orde komen. De gesprekken vinden dan ook plaats met de slachtoffers en de daders, hun ouders en medeklasgenoten. Eventueel andere betrokkenen worden ook bij deze gespreksronde betrokken. Tijdens deze fase wordt ook geprobeerd een beeld te vormen van de mogelijke hulp die geboden kan worden en die gewenst wordt.

“Weest een gemeenschap
die tot goedheid uitnodigt en
het fatsoenlijke beveelt en
het kwade verbiedt; Zij die
dat doen zullen succes
boeken

De profeet Moehammed s.a.s. zei:

Wie iemand tot het goede leidt krijgt dezelfde beloning als de beloning van degene die (naar zijn advies) handelde. (De Qur'an Al-Imran 104)

Fase 4: Het maken van een plan van aanpak.

In de vierde fase wordt in kaart gebracht op welke wijze het pestprobleem wordt aangepakt. Er moet sprake zijn van een veranderingsproces ten aanzien van de ontstane situatie. Dit proces moet er op gericht zijn deze situatie te doorbreken. Hierbij kunnen verschillende trajecten doorlopen worden.

- In bijna alle situaties is het wenselijk de ouders te informeren over de situatie in de klas en de wijze waarop hiermee wordt omgegaan.
- In een aantal gevallen kan het noodzakelijk zijn dat de oudergroep nadrukkelijk betrokken wordt in het veranderingsproces. Voor nadere uitwerking verwijzen we naar het onderdeel: 'oudergroep', verderop in dit protocol.
- In de lagere klassen (groep 1, 2 en 3) kan een verhaal, dat pedagogisch is afgestemd op de problematiek, een goede manier zijn het probleem aan te pakken. Behalve dit verhaal kunnen gesprekjes over onderdelen van het thema gehouden worden. Van belang is dat de wijze waarop het pestprobleem moet worden aangepakt passend dient te zijn voor de leeftijdsgroep waarmee men te maken heeft. Zo zal in de hogere klassen het probleem gemakkelijker open benoemd kunnen worden dan in de lagere klassen. Het is voor een consistente aanpak binnen de school om een school specifieke methode te gebruiken en deze consequent toe te passen.
- Tijdens het hele traject wordt een 'logboek' bijgehouden waarin de leerkracht beschrijft hoe het gehele proces verloopt. Dit logboek kan onderdeel zijn van de gangbare rapportage afspraken binnen de school.
- Het reglement wordt duidelijk zichtbaar opgehangen.

Fase 5: Uitwerken van het plan van aanpak.

Enkele suggesties bij het uitwerken van het plan van aanpak zijn:

- Kringgesprekken met de klas.
- Kinderen van groep 4-8 vullen de pestvragenlijst (anoniem in, zie bijlage 5.5)
- De brief voor de ouders wordt meegegeven, samen met de adviezen en een afdruk van het pestreglement.
- De pester vult het pestformulier in.
- Inventariseren in de groep wie welke rol heeft: slachtoffer, dader, partijkiezer, meedoener, voorvechter, afzijdige.
- Elk groepslid bewust maken van zijn eigen rol en goed stilstaan bij de verschillende gevoelens. (van de gepeste, de dader enz.)
- Het aanstellen van bewakers van het proces .
- Het afspreken van momenten waarop geëvalueerd wordt. In het begin dagelijks, daarna wekelijks en uiteindelijk een paar maal per jaar.
- Het aanleren en bevorderen van positieve gevoelens en eigenschappen zoals, troosten, helpen, complimentjes geven en het afremmen van elkaar, daar waar dat nodig is.
- Het creëren van een gezond leef - en leerklimaat en een positieve sfeer.

Oudergroep.

In sommige gevallen is het noodzakelijk de gehele oudergroep te betrekken in het plan van aanpak om het veranderingsproces goed te laten verlopen. Zaken die op een dergelijke ouderavond aan de orde kunnen komen zijn:

Voorbereiding ten aanzien van de ouders:

- Er moet hulp geboden worden aan een eventueel slachtoffer, aan de grote middengroep van de klas, maar ook aan de dader.
- De aanwezigen moeten erop voorbereid zijn dat ouders van eventuele daders iets moeilijks te verwerken krijgen. De ouders bouwen dit vertrouwelijke beeld gezamenlijk op om de hulpverlening richting te geven. Er wordt afgesproken namen te noemen.
- Ouders moet uitgelegd worden, dat de kinderen in twee sociale circuits leven, te weten: een circuit waar toezicht is en de schoolregels gelden en een circuit zonder toezicht, de sociale laag die niet zichtbaar is. Pesten speelt zich bijna altijd in dit laatste circuit af. De leerkracht kent het gedrag in dit circuit niet. Ouders krijgen vaker mededelingen van hun kind hoe het er daaraan toegaat.
- De hulp van ouders is dus nodig om een gezamenlijk beeld te ontwikkelen van de sociale situatie in de klas.
- Aan alle ouders wordt nu gevraagd om beurten te vertellen hoe hun kind de sociale situatie van de klas beleeft. Zij krijgen op deze wijze de mogelijkheid om aan hun betrokkenheid vorm te geven.

Voordat overgegaan kan worden naar de zesde fase is er een moment van evaluatie:

“In hoeverre heeft het opgestelde plan van aanpak effect gehad?”

Als er geconcludeerd mag worden dat het effect onbevredigend is moet er teruggegaan worden naar fase 3.

Terug naar fase 3

Op zo'n moment dient de vraag gesteld te worden of er hulp van buitenaf moet worden ingeschakeld. Er kan gedacht worden aan de schoolbegeleidingsdienst, de GGD, het schoolmaatschappelijk werk of een intern ingesteld "zorgteam". Tijdens de tweede loop van het traject kunnen strengere maatregelen genomen worden zoals:

- Het intensief persoonlijk begeleiden van de pester.
- het (tijdelijk) plaatsen van de pester in een andere groep binnen de school,
- het plaatsen van de pester in een groep op een andere school.

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Fase 6: Afronden en nazorg plegen

In deze fase kan wederom berichtgeving naar de oudergroep worden gedaan. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn met de oudergroep afspraken te maken over de toekomst.

Door het instellen van bijvoorbeeld een klassenuur, waar in een kringgesprek gesproken wordt over de gebeurtenissen in de afgelopen week, kan aan een vorm van nazorg gedaan worden. (Hoe gaat het nu met de kinderen? Waar zitten nog kleine knelpunten? Waar is de inbreng van de leerkracht nog noodzakelijk?) Het is op den duur mogelijk en wenselijk dat de leerlingen zich zo veilig gaan voelen dat zij hun gevoelens goed leren uiten. Deze fase sluit dan weer aan bij de eerste fase: Het voorkomen van een pestprobleem.

5.1 Bijlage: Begeleiding van kinderen

Begeleiding van de gepeste:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
- Het gepeste kind laten inzien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld: naar school brengen of “ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen”. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten. (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Wij houden ons aan de regel: “Pesten is verboden in en om de school”; straffen als het kind wel pest, daarnaast belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenken-houding’ of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp: SoVa-trainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, Zorgteam.

5.2 Bijlage: Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(-s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport .
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

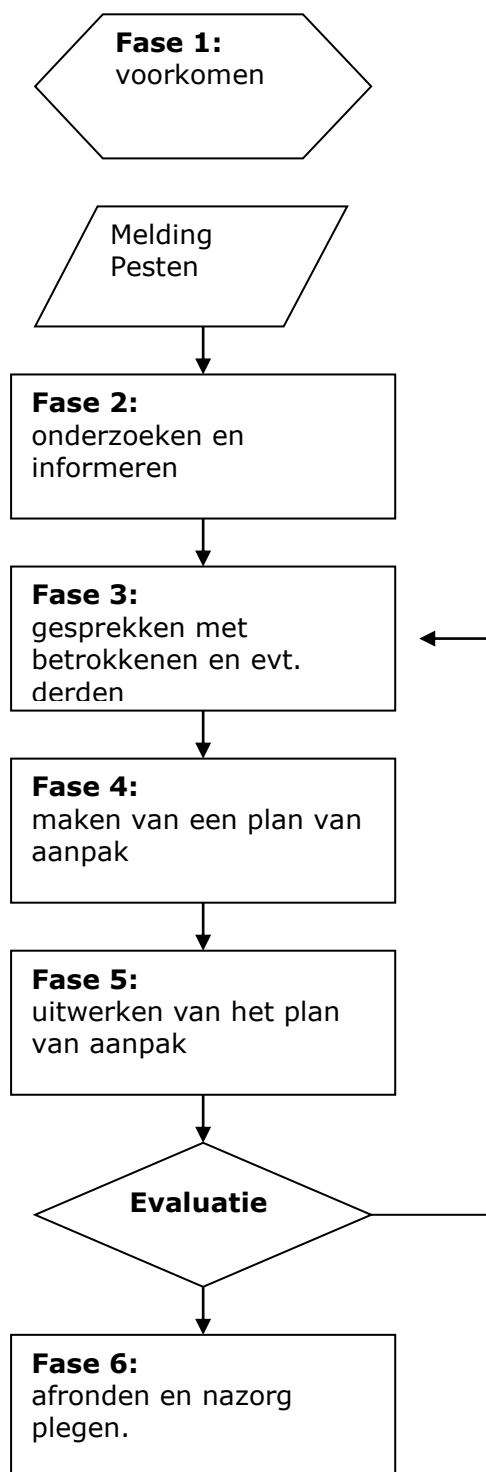
“De gelovigen zijn broeders (zusters) van elkaar, sticht vrede tussen jullie broeders, zorg er voor dat jullie een sterke band hebben met Allah zodat Hij jullie barmhartigheid toont.
(De Qur'an surat al-Hudjrat 10)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

De profeet Moehammed s.a.s.: “ Zal ik u over iets beters vertellen dan het vasten, de liefdadigheid en de salaah? Na het antwoord;” zeker”, zei hij; “Dat is het verzoenen van mensen want mensen aanzetten tot ruzie is als een scheermes. En dan bedoel ik niet dat het de haren afsnijdt maar dat het de religie afscheert.”

5.3 Bijlage: Stroomschema pestprotocol

5.4 Bijlage: Plan van aanpak

Naam gepeste(-n):

Naam pester(-s):

Melding probleem door:

Betrokkenen overleg:

Startdatum:

Einddatum:

Fase 3: gesprekken met betrokkenen en evt. derden

Beschrijf kort wat er in de gesprekken aan de orde is geweest én wie heeft deelgenomen aan de gesprekken.

Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd? JA / NEE		
Vertrouwenspersonen	Ja / Nee	
Directie	Ja / Nee	
Team	Ja / Nee	
Anderen		

Fase 4: maken van een plan van aanpak

Beschrijf de te volgen werkwijze. Geef alle stappen aan.

Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd? JA / NEE

Fase 5: uitwerken van het plan van aanpak

Wat is er werkelijk aan het probleem gedaan?

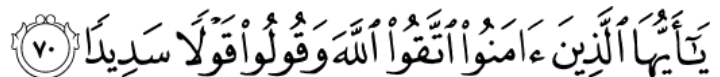
--

Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd? JA / NEE	

Evaluatie
Heeft het plan van aanpak voldoende effect gehad JA / NEE Indien “NEE” is geantwoord, Moet er terug gegaan worden naar Fase 3 én dient er een tweede plan van aanpak opgesteld te worden.
Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd? JA / NEE

Fase 6: afronden en nazorg plegen
Beschrijf kort hoe deze fase gerealiseerd gaat worden.
Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd? JA / NEE

“O gelovigen vreest Allah en spreekt
de waarheid
De Qur'an surat al-Ahzab 70

De profeet Moehammed s.a.s. : “ Weest oprecht! Oprechtheid leidt tot het goede en het goede leidt naar het Paradijs. Wie onophoudelijk oprecht is en zich ertoe dwingt zal uiteindelijk worden ingeschreven bij het aantal waarheidsliefenden.
Hoedt u voor de leugen! Deze leidt tot immoraliteit, hetgeen leidt naar de Hel. Wie niet ophoudt met leugens, zal worden bijgeschreven bij het aantal leugenaars!”

5.5 Bijlage: Pestvragenlijst

Groep:.....

1. Maak steeds het bolletje zwart wat het beste bij jouw gevoel past!

	Heel onveilig en bang	Een beetje onveilig	Een beetje veilig	Erg veilig
1. Zo voel ik me in de klas	☐	☐	☐	☐
2. Zo voel ik me op speelplaats	☐	☐	☐	☐
3. Onderweg van en naar school	☐	☐	☐	☐
4. In de bus	☐	☐	☐	☐

5. Hoe vaak schoppen, slaan of duwen kinderen jou?

- ☐ elke dag
- ☐ vaak
- ☐ soms
- ☐ bijna nooit
- ☐ nooit

Hoe vaak zeggen kinderen gemene
dingen tegen jou?

- ☐ elke dag
- ☐ vaak
- ☐ soms
- ☐ bijna nooit
- ☐ nooit

7. Hoe vaak wordt je via de computer gepest?

- ☐ elke dag
- ☐ vaak
- ☐ soms
- ☐ bijna nooit
- ☐ nooit

8. Als je dit schooljaar gepest bent aan wie heb je dit
dan verteld?

- ☐ ik ben niet gepest
- ☐ aan mijn vader of moeder

- O aan mijn zus of broer
- O aan een leerkracht van school
- O aan een vriend of vriendin
- O aan niemand

9.Hoe vaak pest je zelf iemand anders?

- O elke dag
- O vaak
- O soms
- O bijna nooit
- O nooit

10.Je mag de namen opschrijven van kinderen die
gepest worden:

.....

.....

.....

11.Je mag de namen opschrijven van kinderen die
anderen pesten:

.....

.....

.....

12.Wat zou de school kunnen doen om pesten te
voorkomen of te laten stoppen?

.....

.....

.....

Pestformulier

WAAROM PESTEN???

Datum:

Naam:

Groep:

Wie heb je gepest?

.....

Wat heb je gezegd en/of gedaan?

.....

Waarom heb je gepest?

.....

Hoe denk je dat degene die door jou gepest wordt zich voelt?

.....

Hoe zou je het vinden als je zelf gepest werd?

.....

Handtekening ouders/verzorgers:

.....

Brief aan ouders

Beste ouders/verzorgers van.....

Wij hebben geconstateerd dat uw zoon/dochter zich schuldig maakt aan het pesten van medeleerling(en). Het betreft in dit geval pestgedrag waarvan wij vinden dat het direct moet stoppen.

Bijgaand vindt u het zogenaamd “pestformulier” dat door uw kind zelf is ingevuld en waarin u kunt teruglezen wat er precies is gebeurd en waarom.

Dit formulier hebben wij graag zo spoedig mogelijk door u ondertekend weer terug en daarnaast willen wij met u een afspraak maken om een en ander te bespreken met u en uw kind. Hierbij zal namens de school de groepsleerkracht en een tweede lid van het schoolteam aanwezig zijn.

Wij stellen voor om dit gesprek op.....dag.....

om.....uur te laten plaatsvinden.

Als bovenstaande datum of tijd u niet schikt laat u dat dan zo snel mogelijk weten.

Met vriendelijk groet,

Bijlage:**OPA: de Oplossingsgerichte Pest Aanpak**

* In pestprotocol 6b blz
aan vastmaken.

(dit is ter verduidelijking)

* heroor 24. n1

- als er gepest wordt gaat dat de hele groep aan -

De Vreedzame School werkt aan een veilig schoolklimaat waarin kinderen respectvol met elkaar omgaan. Dit werkt preventief ten aanzien van pestgedrag. Toch is pesten op geen enkele school volledig uit te bannen. Afzonderlijke gevallen blijven zich voordoen. Dan is OPA een doeltreffende interventiemethode.

De traditionele aanpak bij pestgedrag heeft soms een averechts effect. Bemoeit een volwassene zich ermee en wordt de pester gestraft, of de wacht aangezegd, dan voelt deze zich verraden en gaat hij of zij niet zelden verhaal bij het slachtoffer halen. Het pesten gaat vervolgens 'ondergronds', omdat het slachtoffer meent dat het maar beter is erover te zwijgen. Dat wil de *Oplossingsgerichte Pest Aanpak* doorbreken.

Doelgerichte gesprekken

OPA bestaat uit een aantal achtereenvolgende gesprekken tussen een leerkracht (of IB-er) en leerlingen. Eerst met de gepeste leerling alleen. Vervolgens met een door de begeleider zorgvuldig samengestelde groep leerlingen, inclusief de pester(s). Dit is de groep die voor verandering en steun gaat zorgen.

Groepsdynamica

Het idee achter de methode is dat je een beroep doet op het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep. Door niet te beschuldigen, maar empathie op te roepen en iedereen als potentiële oplosser van het probleem te zien, stimuleer je de positieve krachten in zo'n groep. Uit ervaringen blijkt dat meestal één of twee gespreksronden al voldoende zijn om problemen op te lossen of tenminste de situatie rustiger te maken. Hierna kan zo nodig aanvullende begeleiding of zorg worden ingezet.

Stappenplan

Wanneer een Vreedzame School de Oplossingsgerichte Pest Aanpak volgt, wordt het volgende stappenplan toegepast:

- Stap 1 Een gesprek met het kind dat gepest wordt*
- Stap 2 Samenstellen van een Assistentiegroep en een bijeenkomst organiseren*
- Stap 3 Leg het probleem aan de groep uit*
- Stap 4 Deel de verantwoordelijkheid*
- Stap 5 Vraag naar de ideeën van elk lid van de assistentiegroep*
- Stap 6 Laat het resultaat aan de assistentiegroep over*
- Stap 7 Spreek de assistentiegroep en het gepeste kind opnieuw.*

Een verwante aanpak is de *No Blame-methode* (literatuur: Een schreeuw om hulp – George Robinson, Barbara Maines; www.noblame.nl). Vraag voor meer informatie uw Vreedzame School-adviseur.

6. Literatuur en verwijzingen

Boekenlijst:

- Pesten op school, Dieter en Gita Krowatschek (ISBN90-76771-73-1)
- Pesten op school, Bob van der Meer (ISBN90-232-3239-9)

Internet:

- <http://www.pestweb.nl/aps/pestweb>
- <http://www.pestten.net>

Bij het maken van dit pestprotocol zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- pestprotocol van verschillende scholen
- Vereniging tegen het pesten (<http://www.tegenpesten.kicks-ass.org>)
- Drs. Bob van der Meer (<http://www.pestten.net>)
- Juf Online (http://www.geocities.com/juf_online/klassen.html)
- Identiteit van A tot Z (simonscholen)

Overlevering

De Profeet Mohammed (v.z.m.h.) zei:

“Haat elkaar niet, wees niet jaloers op elkaar. Keer elkaar de rug niet toe en boycot elkaar niet. Wees dienaren van Allah en broeders en zusters van elkaar.”

Doea

In de naam van Allah, de Barmhartige, de Erbarmmer.

O Allah, bescherm mij tegen pesten en pestkoppen. O Allah, laat mij niemand pesten en laat niemand mij pesten. O Allah, laat mijn hart gevuld zijn met liefde voor jongere kinderen en geef mij respect voor ouderen. O Allah, zorg ervoor dat ik niet jaloers wordt en altijd met iedereen goed om kan gaan. O Allah, leer mij het goede en bescherm mij tegen het kwade. Amien.

Overlevering

Moeadz vertelde: De Profeet (v.z.m.h.) zei:

“Zal ik je vertellen hoe je een goede moslim kunt blijven?” Ik zei: “Graag, o Boodschapper van Allah.” Toen pakte hij zijn tong beet en zei: “Beheers dit!” Ik zei: “O Profeet van Allah, zal ons alles kwalijk worden genomen wat we zeggen?” Hij zei: “Had je moeder je maar verloren Moeadz! (dit betekent “Foei!”) ” Waardoor zouden mensen anders op hun gezicht in het hellevuur vallen als het niet de oogst was van wat ze met hun tongen hebben gezaaid?” Tirmidhi

Doea

In de naam van Allah, de Barmhartige, de Erbarmmer.

O Allah, U bent de Schepper van dag en nacht. U bent de Schepper van wit en zwart. O Allah, U bent de Schepper van alle talen. O Allah, U bent de Schepper van ons allen. O Allah, leer mij alleen woorden die goed voor mij zijn. O Allah, laat mij woorden gebruiken die niemand pijn doen. O Allah, ik vergeef iedereen die over mij geroddeld heeft. Laat mij niet roddelen over anderen. O Allah, laat mij goede dingen zeggen over anderen ook al is dat moeilijk. Maak dit voor mij gemakkelijk. Amien.